

ประวัติและผลงานเลียบ ชนะศึก

นายเลียบ ชนะศึก เป็นชาวดงกลาง อาสาปฏิบัติงานวัฒนธรรมเป็นอาชีพ เดินทางด้วยพาหนะที่นายเลียบ ชนะศึก ตั้งชื่อเรียกเองว่า รถเครื่องร้ายเหวันจบ ได้รับคำตอบแทนด้วยคำว่า ขอบคุณ มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕๐ ปี งานอาสาวัฒนธรรมก็สิ้นสุดลงเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๐ สิริอายุรวม ๘๑ ปี

นายเลียบ ชนะศึก เป็นบุตรนายคลอ และนางเอี่ยม ชนะศึกย มีพี่สาว ๑ คน คือนางลาก มีบุตร ๙ คนย นางเสนอกรรรยาให้กำเนิดนางบุญบาย สมรสกับนายชนะบุรีรักษ์ เป็นบุตรเขย บุตรคนที่ ๒ นางเบญจะ สมรสกับนายวิริยะ ก่ออินทร์ เป็นบุตรเขย บุตรคนที่ ๓ นางเนียน สมรสกับนายแป้ว ธรรมดี เป็นบุตรเขย: นางจับจิตต์ นามสกุลเดิม สอนท์เพชร ผู้ภรรยา ให้กำเนิดบุตรคนที่ ๔ ของนายเลียบ ชนะศึก คือนายยีนยง ชนะศึก สมรสกับนางนภารัตน์ เป็นบุตรสะใภ้ บุตรคนที่ ๕ นางสาวอมฤต ชนะศึก บุตรคนที่ ๖ นางสาวสมหญิง สมรสกับนายออด บุญอินทร์ เป็นบุตรเขย บุตรคนที่ ๗ นางงามขำ สมรสกับนายปรีชา ฤกษ์อรุณรัตน์ เป็นบุตรเขย บุตรคนที่ ๘ นางสาวสมใจย สมรสกับนายนิยม ประดิษฐ์ขวัญ เป็นบุตรเขย และบุตรคนสุดท้ายคือนายสมยศ ชนะศึกย และ**นายเลียบ** ชนะศึก มีบุตรบุญธรรม ๑ คนคือนางจรัพร ตั้งเจริญพล

ย รับปริญญา ย

ย

นายเลียบ ชนะศึก สำเร็จการศึกษาประถมปีที่ ๔ จากโรงเรียนวัดพระนางสร้าง อำเภอถลาง เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๑

นายเลียบ ชนะศึกสำเร็จมัธยมปีที่ ๓ จากโรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๔ อันเป็นปีเริ่มต้นสงครามโลกครั้งที่ ๒ย ญีุ่่นวางกองกำลังไว้ทั่วเกาะภูเก็ตย นายเลียบ ชนะศึก จึงต้องประกอบอาชีพทำนาที่บ้านหรือบ้านเดิมของตน พร้อมศึกษางานแพทย์พื้นบ้านจากพ่อคลอ ชนะศึก จนมีความสามารถเป็นแพทย์สมุนไพร ผู้ป่วยจึงเอ่ยชื่อเรียกนายเลียบชนะศึกว่าหมอเลียบมาตั้งแต่นั้น

พ.ศ.๒๕๑๕ - ๒๕๒๙ย นายเลียบ ชนะศึกเป็นแพทย์ประจำตำบลเทพกระษัตรี ๑๔ ปี

พ.ศ.๒๕๒๓ เข้าร่วมเป็นสมาชิกก่อตั้งกลุ่มผู้สนใจประวัติศาสตร์เมืองภูเก็ตยร่วมกับนาย**ประสิทธิ์** ชินการณ(ชุมทรัพย์วัฒนธรรมภูเก็ตย) และนายสกุล ณ นคร(อดีตบรรณารักษ์ นสพ.บักซ์ไต้ย) พัฒนาหอวัฒนธรรมภูเก็ตยในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตยเป็นศูนย์ปฏิบัติการย ตระเวนรวบรวมสมบัติวัฒนธรรมเข้าหอวัฒนธรรมภูเก็ตยไม่น้อยกว่า หนึ่งในหมื่นรายการ ด้วยพาหนะคูชีพ โ รถเครื่องร้าย เหวันจบโ

หอวัฒนธรรมภูเก็ตยร่วมจัดงานวัฒนธรรม ในเทศกาลปีใหม่ของจังหวัดภูเก็ตย ย ณย ศูนย์กีฬาสะพานหิน นายพูนเพิ่ม สุวรรณาคารได้สร้างเรือนรณภูเก็ตยให้เป็นสถานที่จัดนิทรรศการวัฒนธรรม นายเลียบ ชนะศึก และนางจับจิตต์ผู้ภรรยา เต็มใจที่จะแสดงตนเป็นพ่อบ้านแม่บ้าน ขนย้ายมรดกวัฒนธรรมอันเป็นสมบัติของตนมาตกแต่งรณสุวรรณาคารย ที่สะพานหิน เช่นบุตรสมุดช้อยมากกว่า ๕๐ ฉบับ และสาธิตทุกวัน ตลอด ๑๐ วัน ๑๐ คืน เมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๕ นายเลียบ ชนะศึกจึงเป็นชื่อที่ผู้คนรู้จักเพิ่มจากคำเรียกขาน หมอเลียบ มาตั้งแต่นั้น

นางจับจิตต์คูชีวิตของนายเลียบ ชนะศึก พร้อมลูกและหลานทุกคนของนายเลียบ ชนะศึก ได้เห็นความสุขของนายเลียบ ชนะศึกที่ได้บริจาคปัญญาเป็นวิทยาทาน ทุกคนเต็มใจช่วยรับแขกของนายเลียบ ชนะศึกดวยไมตรียัยย นายเลียบ ชนะศึกออกจากบ้านไปเป็นวิทยากร ณ แห่งหนใดก็ตามย ทุกคนก็จะติดต่อให้เข้าพบที่บ้านสมประสงค์ตลอดมาด้วยความความกระตือรือร้นย นายเลียบ ชนะศึกเกรงว่า คนที่มาพบนายเลียบ ชนะศึกจะรับงานที่ต้องการไปไม่สมบูรณ์ย นายเลียบ ชนะศึกก็สร้างขนานน้อยปลายนา(ไม่แขวนบุญแจ)เก็บมรดกที่นายเลียบ ชนะศึกรัก ไว้ให้คนคว่า ให้สืบหาตามอัยยาคัย ไม่จำกัดวันเวลา เดือน ปีย ที่สำคัญแห่งน้ำใจของนายเลียบ ชนะศึกย แมตุรับบริจาคตามอัยยาคัย นายเลียบ ชนะศึก ก็ไม่ยอมให้เข้ามาแผนพวนรอบขนานน้อยของตน

หลังจากนายเลียบ ชนะศึก นำประธานกลุ่มผู้สนใจประวัติศาสตร์เมืองภูเก็ตย เข้าไปดูพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ จึงได้เกิดป้ายเมืองถลางบ้านดอน ป้ายเมืองถลางบางโรง ป้ายบ้านท้าวเทพกระษัตรี ป้ายสุสานแม่หม้ายเลียย ป้ายสุหร่าบ้านเคียน ป้ายนบนางด้ยย การศึกษาค้นคว้าสถานที่เหล่านั้นในพื้นที่จึงย นายเลียบ ชนะศึกบุกเบิกเปิดทางประวัติศาสตร์ถลางภูเก็ตย ด้วยงานเขียนเช่น เขียมชีวิตม่วงโกมารภักจย มีเนื้อหาเป็นประวัติการศึกษาของเมืองถลาง และเรื่อง โ เขียนภูเก็ตย เป็นบทสรุปเป็นข้อมูลให้เกิดการสัมมนาประวัติศาสตร์ถลาง ในปี พ.ศ.๒๕๒๗ย เป็นฐานข้อมูลจัดเฉลิมฉลอง ๒๐๐ ปีวีรสตรีเมืองถลาง ในปี พ.ศ.๒๕๒๘ย สืบเนื่องให้มีพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ถลาง และมูลนิธิท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร

พ.ศ.๒๕๓๒ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมของอำเภอถลางจากศูนย์วัฒนธรรมอำเภอถลาง โรงเรียนเมืองถลาง

นายเลียบ ชนะศึก จะร่วมเป็นเพื่อนงานศพทุกงานตลอดคืนในเขตอำเภอกลาง กิจกรรมที่ช่วยให้เจ้าภาพและผู้เข้าร่วมเป็นเพื่อนงานศพพึงใจใน โ วามาลัยโ ดิตต่อกันมาเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๔๐ ปี นายเลียบ ชนะศึก เคยบอกแก่ผู้ร่วมงานว่า โ งานเราต้องว่ามาลัยนะ โ ย แต่พวกเรา ก็หามาลัยมาว่าให้ท่านไม่ได้

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ นำนายเลียบ ชนะศึก เข้าเฝ้าฯ รับเสด็จ ฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๔ เพื่อรับพระราชทานโล่เชิดชูเกียรติในฐานะบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมภาคใต้ สาขากีฬาและนันทนาการ

ย ย ย
สภามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต นำนายเลียบ ชนะศึก เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นสิ่งที่นายเลียบ ชนะศึกภาคภูมิใจ ทายาทจึงได้นำรูปมาลงไว้ที่ปกหนังสืออนุสรณ์ฯ ในวันนี้

อาคารวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มอบรางวัลผู้ภาษาไทยพื้นบ้านดีเด่นให้นายเลียบ ชนะศึก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘

งานสำเร็จสำคัญของนายเลียบ ชนะศึก อีกเรื่องหนึ่งคือพื้นที่นาหลวงในอำเภอกลางย ซึ่งเคยเป็นชัยสมรภูมิตั้งศีกกลาง ๒ ๓ ๒ ๘ ย
กรรมการได้เห็นพ้องต้องกันที่สรรค์สร้างให้ที่นั่นเป็นอนุสรณ์ทางประวัติศาสตร์ของแผ่นดิน; เดิมเคยเรียกชื่อพื้นที่ใกล้เคียงนี้ว่า โ นาโคกพม่า โ ย
หลังการสัมมนาประวัติศาสตร์กลาง ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้เปลี่ยนเป็น โ โคกชนะพม่า โ ให้เป็นอนุสรณ์ที่วีรชนกลาง ชนะศึกพม่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ย
ก่อนการฉลอง ๒๐๐ ปีวีรกรรมเมืองกลาง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ นั้นคณะกรรมการได้พิจารณาชื่อที่จะไม่ให้กระเทือนต่อความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านย
พื้นที่บริเวณนี้จึงได้ชื่อว่า โ สมรภูมิตั้งศีกโก ย มูลนิธิท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทรและกลุ่มผู้สนใจประวัติศาสตร์เมื่อถูกเงื
เสนอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต เป็นองค์กรจัดสร้างแผนแม่บท โ อนุสรณ์สถานกลางชนะศึกโก ย ย ส่วนหนึ่งในแผนแม่บท
กำหนดให้มีบ้านท้าวเทพกระษัตรี ซึ่งนายเลียบ ชนะศึก ปรารถนาจะเห็นตั้งแต่ครั้งที่สร้างป้ายบ้านท้าวเทพกระษัตรีที่เกาะบ้านเคียน๑ย
ปรารถนาจะเห็นที่วัดม่วงโคมารักจ๑ ปรารถนาจะเห็นในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กลาง๑ เมื่อไม่สามารถสร้างในพื้นที่ทั้ง ๓ ได้ เพราะพื้นที่ไม่อำนวย นายเลียบ
ชนะศึก จึงพุ่งมุ่งมาที่อนุสรณ์สถานกลางชนะศึก ซึ่งมีพื้นที่จำนวนมากถึง ๘๖ ไร่ย เตรียมแบบแปลนบ้าน เตรียมไม้ เตรียมเสา เตรียมไม้ผูกเรือน
เตรียมกระบอกล้อมบรรจุจดหมายเหตุ เตรียมต้นทองหลางย เตรียมต้นตะเคียน ไม้ปลูกข้างคูน้ำเขตสถานที่ย ทุกครั้งที่นายเลียบ ชนะศึกพบผู้โดย นายเลียบ
ชนะศึกสนุก ที่จะเล่าเรื่องบ้านท้าวเทพกระษัตรี เล่าเรื่องจดหมายเหตุ เล่าเรื่องการ ถลุงแร่ ดีบุกย เล่าเรื่องการทำนารอบบ้านท้าวเทพกระษัตรีย
เตรียมวางศิลาฤกษ์บ้านท้าวเทพกระษัตรีย ...ย

วันอาทิตย์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๐ เวลา ๑๔.๓๙ น.ย ก็มาถึงย ก่อนที่นาย เลียบ ชนะศึกจะได้เห็นบ้านท้าวเทพกระษัตรี

นายเลียบ ชนะศึก ได้ขับร้องเพลงแปลเป็นวิทยาทานทุกครั้งทีร้องขอให้ขับกล่อม

นอนเสียบหญ่นนอน นอนให้สบาย
แม่ชื่อทั้งหลาย โปรดได้ ผันผอน

พวกเราก็ขอใช้เนื้อเพลงที่นายเลียบ ชนะศึก เคยขับกล่อม

นอนเสียบ พ้อเลียบนอน พ้อเลียบนอนให้สบาย
แม่ชื่อทั้งหลาย โปรดได้ ผันผอน
ขอพ้อเลียบจนนอน นอนให้สบายย เออะ.

ย

ย

ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์
นักการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
โทร. 083-1025-606
sommaia@usa.com
๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๐

ย

***ประวัติศาสตร์ มนุษยศาสตร์ Binbon Swan [Liab](#) Pracha